

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเรื่อง “สมรรถนะครูอิสลามศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร” ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามที่ส่งถึงโรงเรียนกลุ่มประชากร ผู้ให้ข้อมูลแต่ละโรงเรียนประกอบด้วยครูอิสลามศึกษา 133 คน ผู้บริหาร 127 คน จาก 127 โรงเรียนรวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 260 คน ส่งแบบสอบถามไป 260 คน ได้รับแบบสอบถามคืนทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 นำมาวิเคราะห์และเสนอผลการวิเคราะห์โดยใช้ตารางประกอบคำบรรยาย จำแนกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 การประเมินสมรรถนะในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนอิสลามศึกษา
- ตอนที่ 3 แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูอิสลามศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร

1. ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งได้จากกลุ่มประชากร 260 คน โดยมีครูอิสลามศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม 260 ฉบับ ใช้สถิติค่าความถี่ (Frequency) เมื่อแยกพิจารณาตามเพศ ประสบการณ์การทำงาน ตำแหน่งในการทำงาน ขนาดของโรงเรียน และระดับการศึกษาสูงสุด มีรายละเอียดดังตารางที่

ตารางที่ 14 จำนวนความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 260 คน จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวนคน	ร้อยละ
ชาย	172	66.2
หญิง	88	33.8
รวม	260	100.0

จากตารางที่ 14 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 66.2 รองลงมา เป็นเพศหญิงจำนวน 88 คิดเป็นร้อยละ 33.8

ตารางที่ 15 แสดงจำนวนความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 260 คน จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์การทำงาน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 3 ปี	7	2.7
3 - 10 ปี	29	11.2
11 - 15 ปี	40	15.4
16 – 20 ปี	55	21.2
21 ปีขึ้นไป	129	46.9
รวม	260	100.0

จากตารางที่ 15 พบว่ามีประสบการณ์การทำงาน 21 ปีขึ้นไปมากที่สุด จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 46.9 รองลงมาประสบการณ์การทำงาน 16 – 20 ปี จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 21.2 รองลงมาประสบการณ์การทำงาน 11- 15 ปี จำนวน 40 คน คิดเป็นคิดเป็นร้อยละ 15.4 รองลงมาประสบการณ์การทำงาน 3 – 10 ปี จำนวน 29 คน ร้อยละ 11.2 และประสบการณ์การทำงาน ต่ำกว่า 3 ปีน้อยที่สุด จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.7

ตารางที่ 16 จำนวนความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 260 คน จำแนกตามตำแหน่งในการทำงาน

ตำแหน่งในการทำงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ครูอิสลามศึกษา	133	51.2
ผู้บริหาร โรงเรียน	127	48.8
รวม	260	100.0

จากตารางที่ 16 พบว่ามีตำแหน่งครูอิสลามศึกษามากที่สุด จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 51.2 และรองลงมาคือตำแหน่งผู้บริหาร จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 48.8

ตารางที่ 17 จำนวนความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 260 คน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ขนาดของโรงเรียน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ขนาดเล็ก	126	48.5
ขนาดกลาง	111	42.7
ขนาดใหญ่	23	8.8
รวม	260	100.0

จากตารางที่ 17 พบว่ามีโรงเรียนขนาดขนาดเล็กมากที่สุด จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 48.5 รองลงมาขนาดกลาง จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 42.7 และโรงเรียนขนาดเล็กน้อยที่สุด จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 8.8

ตารางที่ 18 จำนวนความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 260 คน จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด

ระดับการศึกษาสูงสุด	260	100.0
ต่ำกว่าปริญญาตรี	17	6.5
ปริญญาตรี	141	54.2
ปริญญาโท	102	39.2
รวม	260	100.0

จากตารางที่ 18 พบว่ามีการศึกษากระดับปริญญาตรีมากที่สุดจำนวน 141 คิดเป็นร้อยละ 54.2 รองลงมาระดับปริญญาโท จำนวน 102 คิดเป็นร้อยละ 39.2 และระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีน้อยที่สุด จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 6.5

2. ตอนที่ 2 การประเมินสมรรถนะในการปฏิบัติงานของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล

ในการวิเคราะห์ระดับสมรรถนะของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ทั้ง 2 สมรรถนะได้แก่ 1) สมรรถนะหลัก ประกอบด้วย สมรรถนะการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน สมรรถนะการบริการที่ดี สมรรถนะการพัฒนาตนเอง สมรรถนะการทำงานเป็นทีม และสมรรถนะจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ครู 2) สมรรถนะประจำสายงาน ประกอบด้วย สมรรถนะการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ สมรรถนะการพัฒนาผู้เรียน สมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียน สมรรถนะการวิเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน สมรรถนะภาวะผู้นำครู สมรรถนะการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยทำงานวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน σ แล้วนำค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าระดับสมรรถนะของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล โดยภาพรวม

สมรรถนะ	μ	σ	ระดับ
สมรรถนะหลัก	4.27	.414	มาก
สมรรถนะประจำสายงาน	4.15	.501	มาก
รวม	4.21	.421	มาก

จากตารางที่ 19 สมรรถนะครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูลพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\mu = 4.21$, $\sigma = 0.421$) เมื่อพิจารณาตามสมรรถนะ พบว่า อยู่ในระดับ มาก ทุกสมรรถนะ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ สมรรถนะหลัก ($\mu = 4.27$, $\sigma = 0.414$) สมรรถนะประจำสายงาน ($\mu = 4.15$, $\sigma = 0.501$)

เมื่อวิเคราะห์โดยภาพรวมแล้ว ผู้วิจัยได้จำแนกวิเคราะห์รายสมรรถนะ โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 20 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับสมรรถนะครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ด้านสมรรถนะหลัก

สมรรถนะหลัก	μ	σ	ระดับ
1. สมรรถนะการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน	3.99	0.540	มาก
2. สมรรถนะการบริการที่ดี	4.23	0.528	มาก
3. สมรรถนะการพัฒนาตนเอง	4.02	0.616	มาก
4. สมรรถนะการทำงานเป็นทีม	4.33	0.559	มาก
5. สมรรถนะจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู	4.55	0.479	มากที่สุด
รวม	4.24	0.544	มาก

จากตารางที่ 20 สมรรถนะครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ด้านสมรรถนะหลักพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.224$, $\sigma = 0.5444$) เมื่อพิจารณารายสมรรถนะพบว่า อยู่ในระดับ มาก ทุกข้อ โดยสมรรถนะจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\mu = 4.55$, $\sigma = 0.479$) รองลงมาสมรรถนะการทำงานเป็นทีม ($\mu = 4.33$, $\sigma = 0.559$) ส่วนสมรรถนะการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.99$, $\sigma = 0.540$)

ตารางที่ 21 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับสมรรถนะครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ด้านสมรรถนะประจำสายงาน

สมรรถนะประจำสายงาน	μ	σ	ระดับ
1. สมรรถนะการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้	4.06	0.584	มาก
2. สมรรถนะการพัฒนาผู้เรียน	4.38	0.496	มาก
3. สมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียน	4.24	0.534	มาก
4. สมรรถนะการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน	3.82	0.686	มาก
5. สมรรถนะภาวะผู้นำ	3.97	0.638	มาก
6. สมรรถนะการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้	4.25	0.551	มาก
รวม	4.12	0.5815	มาก

จากตารางที่ 21 สมรรถนะครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ด้านสมรรถนะประจำสายงาน พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.12$, $\sigma = 0.5815$) เมื่อพิจารณารายสมรรถนะพบว่า อยู่ในระดับ มาก ทุกข้อ โดยสมรรถนะการพัฒนาผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.38$, $\sigma = 0.496$) รองลงมาสมรรถนะการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.25$, $\sigma = 0.551$) และสมรรถนะการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.82$, $\sigma = 0.686$)

ตารางที่ 22 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับสมรรถนะครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล สมรรถนะการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน

สมรรถนะการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน	μ	σ	ระดับ
1. วิเคราะห์ภารกิจงานเพื่อวางแผนการแก้ปัญหา อย่างเป็นระบบ	3.93	.624	มาก
2. กำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติงานทุกภาคเรียน	4.08	.619	มาก
3. กำหนดแผนการปฏิบัติงานอย่างเป็นขั้นตอน	4.02	.675	มาก
4. ริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้	4.00	.689	มาก
5. แสวงหาความรู้ที่เกี่ยวกับวิชาชีพใหม่ๆเพื่อการ พัฒนาตนเอง	4.11	.708	มาก
6. ประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเอง	3.96	.677	มาก
7. ใช้ผลการประเมินการปฏิบัติงานมาปรับปรุง/ พัฒนาการทำงานให้ดียิ่งขึ้น	4.05	.638	มาก
รวม	3.99	.540	มาก

จากตารางที่ 22 สมรรถนะครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสตูล สมรรถนะการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.99$, $\sigma = 0.540$) เมื่อพิจารณารายสมรรถนะพบว่า อยู่ในระดับ มาก ทุกข้อ โดยแสวงหาความรู้ที่เกี่ยวกับวิชาชีพใหม่ๆเพื่อการพัฒนาตนเองมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.11$, $\sigma = 0.708$) รองลงมา กำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติงานทุกภาคเรียน ($\mu = 4.08$, $\sigma = 0.619$) และวิเคราะห์ภารกิจงานเพื่อวางแผนการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.93$, $\sigma = 0.624$)

ตารางที่ 23 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับสมรรถนะครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล สมรรถนะการบริการที่ดี

สมรรถนะการบริการที่ดี	μ	σ	ระดับ
1. ให้บริการอย่างรวดเร็ว ทันใจ ไม่ล่าช้า	4.14	0.655	มาก
2. ให้บริการด้วยความมุ่งมั่น ตั้งใจและเต็มอกเต็มใจ	4.40	0.591	มาก
3. ช่วยแก้ปัญหาให้กับนักเรียนและผู้ปกครองหรือผู้มาขอรับบริการ	4.37	0.599	มาก
4. ให้บริการ โดยยึดความต้องการของผู้รับบริการเป็นหลัก	4.32	0.591	มาก
รวม	4.23	0.528	มาก

จากตารางที่ 23 สมรรถนะครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสตูล สมรรถนะการบริการที่ดี พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.23$, $\sigma = 0.528$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยการให้บริการด้วยความมุ่งมั่น ตั้งใจและเต็มอกเต็มใจ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\mu = 4.40$, $\sigma = 0.591$) รองลงมา การช่วยแก้ปัญหาให้กับนักเรียนและผู้ปกครองหรือผู้มาขอรับบริการ ($\mu = 4.37$, $\sigma = 0.599$) ส่วนให้บริการอย่างรวดเร็วทันใจไม่ล่าช้ามีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\mu = 4.14$, $\sigma = 0.655$)

ตารางที่ 24 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับสมรรถนะครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล สมรรถนะการพัฒนาตนเอง

สมรรถนะการพัฒนาตนเอง	μ	σ	ระดับ
1. ศึกษาค้นคว้าหาความรู้มุ่งมั่นและแสวงหาโอกาสพัฒนาตนเองด้วยวิธีการที่หลากหลาย	4.11	0.711	มาก
2. ศึกษาค้นคว้าองค์ความรู้ใหม่ๆทางวิชาการเพื่อพัฒนาตนเองและวิชาชีพ	4.15	0.691	มาก
3. แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นเพื่อการพัฒนาตนเองทุกครั้งที่มีโอกาส	4.20	0.612	มาก
4. เข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาตนเองจากหน่วยงานต่าง ๆอย่างต่อเนื่อง	4.06	0.717	มาก
5. ให้คำปรึกษา แนะนำ นิเทศ และถ่ายทอดความรู้ประสบการณ์ทางวิชาชีพแก่ผู้อื่น	3.92	0.726	มาก
รวม	4.02	0.616	มาก

จากตารางที่ 24 สมรรถนะครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสตูล สมรรถนะการพัฒนาตนเอง พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.02$, $\sigma = 0.616$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกข้อ โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นเพื่อพัฒนาตนเองทุกครั้งที่มีโอกาส มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\mu = 4.20$, $\sigma = 0.612$) รองลงมา ศึกษาค้นคว้าองค์ความรู้ใหม่ๆทางวิชาการเพื่อพัฒนาตนเองและวิชาชีพ ($\mu = 4.15$, $\sigma = 0.691$) ส่วนให้คำปรึกษา แนะนำ นิเทศ และถ่ายทอดความรู้ประสบการณ์ทางวิชาชีพแก่ผู้อื่นมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\mu = 3.92$, $\sigma = 0$)

ตารางที่ 25 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับสมรรถนะครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสทูล สมรรถนะการทำงานเป็นทีม

สมรรถนะการทำงานเป็นทีม	μ	σ	ระดับ
1. สร้างสัมพันธภาพที่ดีในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.43	0.614	มาก
2. ทำงานร่วมกับผู้อื่นตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	4.47	0.565	มาก
3. ช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานเพื่อสู่เป้าหมายความสำเร็จร่วมกัน	4.42	0.613	มาก
4. มีทักษะในการทำงานร่วมกับบุคคล/กลุ่มบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาและในทุกสถานการณ์	4.26	0.658	มาก
5. แสดงบทบาทผู้นำหรือผู้ตามในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เหมาะสมในทุกโอกาส	4.21	0.630	มาก
6. แลกเปลี่ยน/รับฟังความคิดเห็นและประสบการณ์ภายในทีมงาน	4.23	0.636	มาก
รวม	4.33	0.559	มาก

จากตารางที่ 25 สมรรถนะครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสทูล สมรรถนะการทำงานเป็นทีม พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.33$, $\sigma = 0.559$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยทำงานร่วมกับผู้อื่นตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.47$, $\sigma = 0.565$) รองลงมา สร้างสัมพันธภาพที่ดีในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ($\mu = 4.43$, $\sigma = 0.614$) ส่วนแสดงบทบาทผู้นำหรือผู้ตามในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เหมาะสมในทุกโอกาส มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด ($\mu = 4.21$, $\sigma = 0.630$)

ตารางที่ 26 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับสมรรถนะครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล สมรรถนะจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู

สมรรถนะจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู	μ	σ	ระดับ
1. ยึดมั่นในอุดมการณ์ของวิชาชีพปกป้องเกียรติและศักดิ์ศรีของวิชาชีพ	4.58	0.539	มากที่สุด
2. เสียสละอุทิศตนเพื่อประโยชน์ต่อวิชาชีพและเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ	4.53	0.572	มากที่สุด
3. ซื่อสัตย์ต่อตนเองตรงต่อเวลาวางแผนการใช้จ่ายและใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด	4.52	0.592	มากที่สุด
4. ปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับและขนบธรรมเนียมประเพณีที่สอดคล้องกับหลักการอิสลาม	4.60	0.528	มากที่สุด
5. ปฏิบัติตนและดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้เหมาะสมกับสถานะของตน	4.46	0.611	มาก
6. รักษาสิทธิประโยชน์ของตนเองและไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น	4.61	0.526	มากที่สุด
7. มีความเป็นกัลยาณมิตรต่อผู้เรียน เพื่อนร่วมงานและผู้รับบริการ	4.53	0.537	มากที่สุด
8. ปฏิบัติตนตามหลักการครองตน ครองคน ครองงานเพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จ	4.51	0.552	มากที่สุด
รวม	4.55	0.479	มากที่สุด

จากตารางที่ 26 สมรรถนะครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสตูล สมรรถนะจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\mu = 4.55$, $\sigma = 0.479$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 7 ข้อ อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ โดยรักษาสิทธิประโยชน์ของตนเองและไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.61$, $\sigma = 0.526$) รองลงมา ปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับและขนบธรรมเนียมประเพณีที่สอดคล้องกับหลักการอิสลาม ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.528$) ส่วนปฏิบัติตน

และดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้เหมาะสมกับสถานะของตน มีค่าเฉลี่ย
น้อยสุด ($\mu = 4.46$, S.D. = 0.611)

ตารางที่ 27 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับสมรรถนะครูอิสลามศึกษาในโรงเรียน
ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล สมรรถนะการบริหารจัดการ
หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

สมรรถนะการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการ เรียนรู้	μ	σ	ระดับ
1. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนด กิจกรรมและการประเมินผลการเรียนรู้	4.09	0.657	มาก
2. ใช้รูปแบบ/เทคนิควิธีการสอนอย่างหลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มตามศักยภาพ	4.00	0.599	มาก
3. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ปลูกฝัง/ส่งเสริม คุณลักษณะพึงประสงค์และสมรรถนะของผู้เรียน	4.28	0.665	มาก
4. ใช้หลักจิตวิทยาในการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียน เรียนรู้อย่างมีความสุข	4.12	0.640	มาก
5. ใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนใน การจัดการเรียนรู้	3.90	0.718	มาก
6. ใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีหลากหลายและ เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้	3.80	0.720	มาก
7. ใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการผลิตสื่อ/ นวัตกรรมที่ใช้ในการเรียนรู้	3.72	0.788	มาก
8. ออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลหลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้	3.88	0.664	มาก
9. นำผลการประเมินการเรียนรู้มาใช้ในการ พัฒนาการจัดการเรียนรู้	4.02	0.654	มาก
รวม	4.06	0.584	มาก

จากตารางที่ 27 สมรรถนะครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสตูล การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.06$, $\sigma = 0.584$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ปลูกฝัง/ส่งเสริมคุณลักษณะพึงประสงค์และสมรรถนะของผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.28$, $\sigma = 0.665$) รองลงมาใช้หลักจิตวิทยาในการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียน เรียนรู้อย่างมีความสุข ($\mu = 4.12$, $\sigma = 0.640$) ส่วนใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการผลิตสื่อ/นวัตกรรมที่ใช้ในการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด ($\mu = 3.72$, $\sigma = 0.788$)

ตารางที่ 28 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับสมรรถนะครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล สมรรถนะการพัฒนาผู้เรียน

สมรรถนะการพัฒนาผู้เรียน	μ	σ	ระดับ
1. สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมแก่ผู้เรียนในการจัดการเรียนรู้	4.55	0.564	มากที่สุด
2. จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้แก่ผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนกิจกรรม	4.44	0.621	มาก
3. จัดทำโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้แก่ผู้เรียน	4.43	0.663	มาก
4. จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านการดูแลตนเอง มีทักษะในการเรียนรู้การทำงานการอยู่ร่วมกันในสังคม และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง	4.20	0.628	มาก
5. สอดแทรกความเป็นประชาธิปไตยความภูมิใจในความเป็นไทยให้แก่ผู้เรียนในการจัดการเรียนรู้	4.22	0.671	มาก
6. นำข้อมูลนักเรียนไปใช้ช่วยเหลือ/พัฒนาผู้เรียนทั้งด้านการเรียนรู้และปรับพฤติกรรมเป็นรายบุคคล	4.18	0.647	มาก
7. ส่งเสริมให้ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ถูกต้องกับค่านิยมที่พึงงาม	4.37	0.590	มาก
8. ดูแลผู้เรียนทุกคนอย่างทั่วถึง ทันเหตุการณ์	4.20	0.661	มาก
รวม	4.38	0.496	มาก

จากตารางที่ 28 สมรรถนะครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศตุล สมรรถนะการพัฒนาผู้เรียนพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.38, \sigma = 0.496$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 7 ข้อ โดยสอดคล้องคุณธรรมจริยธรรมแก่ผู้เรียนในการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับ มาก ที่สุด ($\mu = 4.55, \sigma = 0.564$) รองลงมาจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้แก่ผู้เรียนโดยให้ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนกิจกรรม ($\mu = 4.44, \sigma = 0.621$) ส่วนนำข้อมูลนักเรียนไปใช้ ช่วยเหลือ/พัฒนาผู้เรียนทั้งด้านการเรียนรู้และปรับพฤติกรรมเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด ($\mu = 4.18, \sigma = 0.647$)

ตารางที่ 29 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับสมรรถนะครูอิสลามศึกษาในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศตุล สมรรถนะการบริหารจัดการชั้น เรียน

สมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียน	μ	σ	ระดับ
1. ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับผู้เรียนและ ผู้เรียนกับผู้เรียน	4.35	0.611	มาก
2. ตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียนให้พร้อม และปลอดภัย	4.23	0.658	มาก
3. จัดทำข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนเป็นรายบุคคลและ เอกสารประจำชั้นเรียนครบถ้วนเป็นปัจจุบัน	4.07	0.734	มาก
4. ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎ กติกาข้อตกลง ในชั้นเรียน	4.22	0.678	มาก
5. แก้ปัญหา/พัฒนานักเรียนด้านระเบียบวินัยเชิงบวกใน ชั้นเรียน	4.22	0.641	มาก
6. ประเมินการกำกับดูแลชั้นเรียน และนำผลการประเมิน ไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนา	4.14	0.645	มาก
รวม	4.24	0.534	มาก

จากตารางที่ 29 สมรรถนะครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศตุล สมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียนพบว่า โดยภาพรวมอยู่ใน

ระดับมาก ($\mu = 4.24$, $\sigma = 0.534$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ที่ระหว่างครูกับผู้เรียนและผู้เรียนกับผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.35$, $\sigma = 0.678$) รองลงมาให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎ กติกาข้อตกลงในชั้นเรียน ($\mu = 4.22$, $\sigma = 0.641$) กับ แก้ปัญหา/พัฒนานักเรียนด้านระเบียบวินัยเชิงบวกในชั้นเรียน ($\mu = 4.22$, $\sigma = 0.641$) ส่วนจัดทำข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนเป็นรายบุคคลและเอกสารประจำชั้นเรียนครบถ้วนเป็นปัจจุบันมีค่าเฉลี่ยน้อยสุด ($\mu = 4.07$, $\sigma = 0.734$)

ตารางที่ 30 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าระดับสมรรถนะครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล สมรรถนะการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน

สมรรถนะการวิเคราะห์สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน	μ	σ	ระดับ
1. สำรวจปัญหาเกี่ยวกับนักเรียนที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนเพื่อวางแผนการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน	3.97	0.711	มาก
2. วิเคราะห์สาเหตุของปัญหาเกี่ยวกับนักเรียนที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนเพื่อกำหนดทางเลือกในการแก้ไขปัญหาาระบบปัจจุบัน	4.04	0.713	มาก
3. รวบรวมจำแนกและจัดกลุ่มของสภาพปัญหาแนวคิดทฤษฎีและวิธีการแก้ไขปัญหาเพื่อสะดวกต่อการนำไปใช้	3.83	0.692	มาก
4. มีการประมวลผลหรือสรุปข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขปัญหาในชั้นเรียนโดยใช้ข้อมูลรอบด้าน	3.79	0.694	มาก
5. มีการวิเคราะห์จุดเด่นจุดด้อยอุปสรรคและโอกาสความสำเร็จของการวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน	3.78	0.742	มาก
6. จัดทำแผนการวิจัยและดำเนินกระบวนการอย่างเป็นระบบตามแผนการดำเนินการวิจัยที่กำหนดไว้	3.67	0.819	มาก
รวม	3.82	0.686	มาก

จากตารางที่ 30 สมรรถนะครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสตูล สมรรถนะการวิเคราะห์สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน

พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.82$, $\sigma = 0.686$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาเกี่ยวกับนักเรียนที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนเพื่อกำหนดทางเลือกในการแก้ไขปัญหาภาระบุสสภาพปัจจุบันมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.04$, $\sigma = 0.713$) รองลงมาสำรวจปัญหาเกี่ยวกับนักเรียนที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนเพื่อวางแผนการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ($\mu = 3.97$, $\sigma = 0.711$) ส่วนจัดทำแผนการวิจัยและดำเนินกระบวนการอย่างเป็นระบบตามแผนการดำเนินการวิจัยที่กำหนดไว้ มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด ($\mu = 3.67$, $\sigma = 0.819$)

ตารางที่ 31 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าระดับสมรรถนะครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล สมรรถนะภาวะผู้นำครู

สมรรถนะภาวะผู้นำครู	μ	σ	ระดับ
1. กระตุนใจปรับเปลี่ยนความคิดและการกระทำของผู้อื่นให้มีความผูกพันและมุ่งมั่นต่อเป้าหมายในการทำงานร่วมกัน	4.03	0.680	มาก
2. มีปฏิสัมพันธ์ในการสนทนาอย่างสร้างสรรค์กับผู้อื่นโดยมุ่งเน้นการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ	4.16	0.611	มาก
3. มีทักษะการฟังการพูดและการตั้งคำถาม เปิดใจกว้างยืดหยุ่นยอมรับทัศนะที่หลากหลายของผู้อื่นเพื่อเป็นแนวทางใหม่ ๆ ในการปฏิบัติงาน	4.23	0.646	มาก
4. ริเริ่มปฏิบัติที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงและการพัฒนานวัตกรรม	3.90	0.728	มาก
5. ปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นภายใต้ระบบ/ขั้นตอนที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมได้	4.20	0.651	มาก
6. สนับสนุนความคิดริเริ่มซึ่งเกิดจากการพิจารณาโดยตรงของเพื่อนร่วมงานและมีส่วนร่วมในการพัฒนานวัตกรรมต่างๆ	4.13	0.653	มาก
7. ใช้เทคนิควิธีการหลากหลายในการตรวจสอบประเมินการปฏิบัติงานของตนเองและผลการดำเนินงานของสถานศึกษา	3.91	0.740	มาก
8. กำหนดเป้าหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ที่ทำทหายความสามารถของตนเองตามสภาพจริงและปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จได้	3.92	0.725	มาก
รวม	3.97	0.638	มาก

จากตารางที่ 31 สมรรถนะครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสตูล สมรรถนะภาวะผู้นำครู พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu =$

3.97, $\sigma = 0.638$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับ มากทุกข้อ โดยมีทักษะการฟังการพูดและการตั้งคำถามเปิดใจกว้างยืดหยุ่นยอมรับทัศนะที่หลากหลายของผู้อื่นเพื่อเป็นแนวทางใหม่ๆในการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.23$, $\sigma = 0.646$) รองลงมา ปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นภายใต้ระบบ/ขั้นตอนที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมได้ ($\mu = 4.20$, $\sigma = 0.651$) และริเริ่มปฏิบัติที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงและการพัฒนานวัตกรรมมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\mu = 3.90$, $\sigma = 0.728$)

ตารางที่ 32 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าระดับสมรรถนะครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล สมรรถนะการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้

สมรรถนะการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้	μ	σ	ระดับ
1. มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครองและชุมชนในการติดต่อสื่อสารเพื่อการจัดการเรียนรู้	4.41	0.586	มาก
2. ประสานงานกับผู้ปกครองและชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมกับการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดปีการศึกษา	4.34	0.634	มาก
3. เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	4.25	0.690	มาก
4. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ปราชญ์ชาวบ้านหรือภูมิปัญญาในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม	4.15	0.691	มาก
5. มีการเสนอผลการจัดการเรียนรู้ต่อฝ่ายต่างๆ ของชุมชนเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และแก้ไขปัญหา ร่วมกันในทุกภาคเรียน	4.08	0.717	มาก
รวม	4.25	0.551	มาก

จากตารางที่ 32 สมรรถนะครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสตูล สมรรถนะการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.25$, $\sigma = 0.551$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อโดยมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครองและชุมชนในการติดต่อสื่อสารเพื่อการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.41$, $\sigma = 0.586$) รองลงมาประสานงานกับผู้ปกครอง

และชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมกับการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดปีการศึกษา ($\mu = 4.34$, $\sigma = 0.634$) ส่วนมีการเสนอผลการจัดการเรียนรู้ต่อฝ่ายต่างๆของชุมชนเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และแก้ไขปัญหาาร่วมกันในทุกภาคเรียนมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\mu = 4.08$, $\sigma = 0.717$)

3. การเปรียบเทียบระดับสมรรถนะครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสตูลตามทัศนะครูอิสลามศึกษาและผู้บริหารโรงเรียน

ผลการเปรียบเทียบระดับสมรรถนะครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสตูลตามทัศนะครูอิสลามศึกษาและผู้บริหารโรงเรียน ผลปรากฏ
ดังตารางที่ 33-34

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ตารางที่ 33 การเปรียบเทียบระดับสมรรถนะครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร ตามทัศนะของครูอิสลามศึกษาและผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามตำแหน่ง

สมรรถนะ	ตำแหน่ง				T-test	p-value
	ครูอิสลามศึกษา		ผู้บริหาร			
	μ	σ	μ	σ		
สมรรถนะหลัก						
1. การมุ่งผลสัมฤทธิ์	3.94	.53	4.04	.55	.049	.824
2. การบริการที่ดี	4.21	.52	4.25	.53	.494	.483
3. การพัฒนาตนเอง	3.99	.66	4.04	.57	2.971	.086
4. การทำงานเป็นทีม	4.32	.54	4.34	.58	.246	.620
5. จริยธรรมและจรรยาบรรณและ จรรยาบรรณวิชาชีพ	4.58	.48	4.51	.48	.103	.748
สมรรถนะประจำสายงาน						
1. สมรรถนะการบริหารจัดการ หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้	4.58	.48	4.04	.60	.091	.763
2. สมรรถนะการพัฒนาผู้เรียน	4.45	.47	4.29	.51	2.557	.111
3. สมรรถนะการบริหารจัดการ ชั้นเรียน	4.25	.50	4.24	.57	2.306	.130
4. สมรรถนะการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อ พัฒนาผู้เรียน	3.82	.70	3.83	.67	.321	.571
5. สมรรถนะภาวะผู้นำ	3.93	.62	4.02	.65	.023	.879
6. สมรรถนะการสร้าง ความสัมพันธ์และความร่วมมือ กับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้	4.24	.52	4.25	.58	.941	.333
รวม	4.14	.45	4.17	.47	.000	.988

จากตารางที่ 33 ผลการเปรียบเทียบระดับสมรรถนะครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร ตามทัศนะของครู

อิสลามศึกษาและผู้บริหารโรงเรียน ที่มีตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 34 การเปรียบเทียบระดับสมรรถนะครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ระหว่างโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ในแต่ละด้าน

แหล่งความแปรปรวน		SS	df	MS	F	Sig.
สมรรถนะหลัก						
1. การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	.525	2	.263	.900	.408
	ภายในกลุ่ม	74.940	257	.292		
2. การบริการที่ดี	ระหว่างกลุ่ม	.859	2	.430	1.549	.214
	ภายในกลุ่ม	71.275	257	.277		
3. การพัฒนาตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	.482	2	.241	.632	.532
	ภายในกลุ่ม	97.956	257	.381		
4. การทำงานเป็นทีม	ระหว่างกลุ่ม	.385	2	.193	.614	.542
	ภายในกลุ่ม	80.668	257	.314		
5. จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู	ระหว่างกลุ่ม	.353	2	.176	.767	.465
	ภายในกลุ่ม	59.093	257	.230		
สมรรถนะประจำสายงาน						
1. การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	1.501	2	.751	2.219	.111
	ภายในกลุ่ม	86.940	257	.338		
2. การพัฒนาผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	.614	2	.307	1.251	.288
	ภายในกลุ่ม	63.073	257	.245		
3. การบริหารจัดการชั้นเรียน	ระหว่างกลุ่ม	.583	2	.291	1.023	.361
	ภายในกลุ่ม	73.159	257	.285		
4. การวิเคราะห์ สังเคราะห์และ การวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	.440	2	.220	.465	.629
	ภายในกลุ่ม	121.494	257	.473		

แหล่งความแปรปรวน		SS	df	MS	F	Sig.
5. ภาวะผู้นำครู	ระหว่างกลุ่ม	.893	2	.447	1.099	.335
	ภายในกลุ่ม	104.418	257	.406		
6. การสร้างความสัมพันธ์ และความร่วมมือกับ ชุมชนเพื่อการจัดการ เรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	.142	2	.007	.232	.793
	ภายในกลุ่ม	78.604	257	.306		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	.266	2	.133	.621	.538
	ภายในกลุ่ม	54.956	257	.214		

จากตารางที่ 34 ผลการเปรียบเทียบระดับสมรรถนะครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศตุล ตามทัศนะของครูอิสลามศึกษาและผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ระหว่างโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ พบว่า มีความคิดเห็นโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4. ตอนที่ 3 แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศตุล

แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศตุล จากการสัมภาษณ์ ผู้อำนวยการสถานศึกษาศึกษานิเทศก์ คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดศตุล และนายกสมาคมครูอิสลามศึกษาจังหวัดศตุล จำนวน 10 คน มีสาระสำคัญดังนี้

1) แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน

การศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศตุล สมรรถนะการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่เห็นว่า ครูอิสลามศึกษาจะต้องพัฒนาที่ตนเองก่อนในทุก ๆ ด้านประกอบด้วย ด้านองค์ความรู้ ควรมีความรู้ในเรื่องที่สอน และถ่ายทอดไปยังผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารจะต้องกำชับดูแลให้ครูอิสลามศึกษา เตรียมการสอน เขียนแผนการสอนเป็นรายชั่วโมง ใช้สื่ออย่างหลากหลาย วัสดุ ประเมินผล ควรจัดให้มีการอบรม ทักษะวิธีการสอนใหม่ ๆ จะต้องมีการนิเทศติดตามการสอนอย่างต่อเนื่อง ให้ครูอิสลามศึกษาวิเคราะห์ตัวชี้วัดก่อนและหลังการสอน

และเขียนแผนให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดนั้น ผู้บังคับบัญชาระดับสูงควรให้ความสำคัญต่อครูอิสลามศึกษาด้วยการบรรจุให้เป็นข้าราชการให้หมดทุกคน เพื่อเป็นขวัญ กำลังใจ และความมั่นคงในอาชีพ อันจะส่งผลสู่การปฏิบัติการสอนที่มีคุณภาพได้

สอดคล้องกับ คนตอเหลบ หมาดเหยด (2556) กล่าวว่า “จะต้องเริ่มต้นพัฒนาที่ตัวครูก่อนเป็นอันดับแรกในทุก ๆ ด้าน ประกอบด้วยต้องมียุทธศาสตร์ความรู้ในเรื่องที่สอนเป็นอย่างดี สามารถถ่ายทอดสู่ผู้เรียนให้เข้าใจเนื้อหาสาระได้มากที่สุด และต้องเป็นผู้ที่มีบุคลิกที่ดี น่าเชื่อถือ เหมาะสมกับตำแหน่งการสอนอิสลามศึกษา”

สนาน สุวรรณละออง (2556) กล่าวว่า “ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องกำกับ กำกับดูแลให้ครูอิสลามศึกษา มีการเตรียมการสอนที่ดี เขียนแผนการสอนเป็นรายชั่วโมง ใช้สื่อให้หลากหลาย เพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน และจะต้องมีการวัดผลประเมินผลเพื่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเป็นหลัก เมื่อเห็นว่าผลสัมฤทธิ์ไม่ได้ตามเป้าที่วางไว้ ผู้บริหารและครูวิชาการจะต้องมาวิเคราะห์หาสาเหตุว่าที่ผลออกมาไม่ตรงตามเป้าที่วางไว้นั้นเป็นเพราะอะไร เกิดจากปัจจัยใด เช่น วิธีการสอน การใช้สื่อฯ ครูมีการเตรียมการสอนหรือไม่ หากเห็นว่าเกิดจากประเด็นใด ผู้บริหารจะต้องหาวิธีการอย่างหนึ่งอย่างใด ให้ครูได้มียุทธศาสตร์ความรู้มาปรับปรุงการสอนให้มีประสิทธิภาพซึ่งจะทำให้ผลสัมฤทธิ์เพิ่มขึ้นได้ตามเป้าที่ตั้งไว้ เช่น ส่งครูเข้าอบรมเกี่ยวกับทักษะวิธีการสอนการใช้สื่อต่าง ๆ เพื่อเสริมสมรรถนะครูในด้านนี้”

อุมร์ สวาหลัง (2556) กล่าวว่า “ผู้บริหารหรือวิชาการ โรงเรียนจะต้องมีการนิเทศ ติดตามการสอนของครูอิสลามศึกษาอย่างต่อเนื่องอย่างน้อยเดือนละครั้ง เพื่อให้ครูอิสลามศึกษามีความกระตือรือร้นและตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา”

อารีย์ ตาเอ็น (2556) กล่าวว่า “โรงเรียนโดยผู้บริหารสถานศึกษา หรือครูวิชาการ จะต้องให้ครูอิสลามศึกษาวิเคราะห์ตัวชี้วัดก่อนและหลังการสอนเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าจะสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และเข้าใจเนื้อหาที่จะเรียน ครูจะต้องเตรียมสื่อและใช้สื่อที่สอดคล้องกับตัวชี้วัด และครูวิชาการจะต้องกำกับให้ครูอิสลามศึกษาเขียนแผนการสอนให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดทุกตัวชี้วัด”

อับดุลลอฮ์ อาเก็ม (2556) กล่าวว่า หน่วยงานต้นสังกัดหรือผู้บังคับบัญชาระดับสูง เช่น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ หรือ สพฐ. จะต้องให้ความสำคัญกับครูอิสลามศึกษา ด้วยการพิจารณาให้เข้ารับการบรรจุเป็นข้าราชการให้หมดทุกคนเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจในการทำงานและความมั่นคงในอาชีพ เมื่อครูอิสลามศึกษามีขวัญและกำลังใจดี หน้าที่การงานมั่นคง การปฏิบัติงานในหน้าที่ของเขาก็จะทำงานอย่างเต็มที่ กำลังความสามารถเพราะครูอิสลามศึกษามีศักยภาพกันทุกคน”

2) แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการบริการที่ดี

การศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูอิสลามศึกษาในโรงเรียน

ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล สมรรถนะการบริการที่ดี ผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่เห็นว่า ผู้บริหาร/วิชาการจะต้องรู้จักสังเกตการณ์ และประเมินการสอนของครูอิสลามศึกษาว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ หากไม่เหมาะสม ไม่ถูกต้อง หรือมีข้อบกพร่องจะต้องชี้แนะ ตักเตือนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้น ผู้บริหารควรมอบหมายงานเรื่องการบริการ เป็นพิเศษแก่ครูอิสลามศึกษาเพื่อจะได้มีทักษะ และเข้าใจหลักการบริการ เขตพื้นที่ที่จะต้องจัดจรรวมเรื่องการบริการที่ดีเป็นการเฉพาะแก่ครูอิสลามศึกษา จะต้องสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนเพื่อให้เกิดความสนิทสนม และลดช่องว่างระหว่างชนชั้น ทำให้เกิดความกล้าในการพูดคุย จะได้ติดต่อรับบริการได้ตามต้องการ ครูอิสลามศึกษาจะต้องออกเยี่ยมบ้าน เด็ก และชุมชนติดตามข่าวคราว อย่างสม่ำเสมอ ผู้ปกครองจะได้เห็นว่าครูให้ความสำคัญต่อบุตรหลานของเขา สมาคมควรเชิญวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้ สอดแทรกหลักการบริการที่ดีบ่อย ๆ เพื่อให้ครูตระหนักและเห็นความสำคัญในเรื่องการบริการ

สอดคล้องกับ อุดุลย์ สาณิง (2556) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาหรือวิชาการ จะต้องรู้จักสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูอิสลามศึกษาว่ามีความเหมาะสม ถูกต้องหรือไม่อย่างไร หากพบว่าไม่เหมาะสม ไม่ถูกต้องก็จะต้องชี้แนะ ตักเตือน อย่าปล่อยให้สอนอย่างนั้นอยู่ต่อไป เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการเรียนการสอนหรือการบริการให้ดีขึ้น

อะหมาดสุกรี มาลินี (2556) “กล่าวว่าผู้บริหาร หรือผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องมีการประเมิน เพื่อหาข้อบกพร่องเมื่อทราบผลแล้วก็แจ้งให้ครูอิสลามศึกษาทราบข้อบกพร่องของตน และช่วยเหลือปรับปรุงให้ดีขึ้นในการประเมินก็ต้องประเมินเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารควรมอบหมายงานเรื่องการบริการเป็นพิเศษให้แก่ครูอิสลามศึกษาเพื่อให้เขาได้ฝึกและเรียนรู้จนเกิดทักษะและเข้าใจเกี่ยวกับหลักการบริการ”

อะหมาด นาปาเลน (2556) “กล่าวว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือต้นสังกัดเช่น เขตพื้นที่ที่จะต้องจัดให้มีการอบรมครูอิสลามศึกษาในเรื่องหลักการบริการเป็นการเฉพาะ เพราะครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาสตูลมีเกือบทุกโรงเรียน ซึ่งเป็นผู้จะต้องสัมพันธ์กับผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่เข้ามาติดต่อราชการในโรงเรียน หากครูอิสลามศึกษาไม่เข้าใจหลักการบริการเขาก็จะเป็นผู้ให้บริการที่ดีไม่ได้”

ฮาตัน พลัดขำ (2556) “กล่าวว่าครูอิสลามศึกษาจะต้องสร้างความสัมพันธ์ที่ดี

ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อให้เกิดความสนิทสนม เป็นกันเอง ไม่ทำให้ชาวบ้านผู้ปกครองรู้สึก
ว่ามาติดต่อหรือรับการบริการกับข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ ที่มียศ ตำแหน่ง ดีกว่าเขา ซึ่งจะเป็นการลด
ชนชั้นให้ทัดเทียมกัน จะทำให้ผู้นั้นมีความกล้าที่จะพูดคุย หรือรับบริการในเรื่องต่าง ๆ”

อารีย์ ตาเอ็น (2556) กล่าวว่า “ครูอิสลามศึกษาจะต้องขยันที่จะออกเยี่ยมบ้าน
นักเรียน และชุมชน ติดตามข่าวคราวทุกข์ สุข อย่างสม่ำเสมอ และจะต้องพาเด็กกลับส่งให้
ผู้ปกครองที่บ้าน หากเด็กไม่สบาย เจ็บป่วยในขณะที่อยู่ในโรงเรียน หรือมีเหตุจำเป็นอย่างไร ซึ่งจะ
ทำให้ผู้ปกครองเห็นว่าครูเอาใจใส่บุตรหลานของเขาและเป็นการบริการที่ดีจากครู และ โรงเรียน”

วิชัย แท่งทอง (2556) กล่าวว่า สมาคมครูอิสลามศึกษาควรจะมีบทบาทในการที่
จะทำให้ครูอิสลามศึกษาเข้าใจหลักการ วิธีการ หรือจิตวิทยาในการบริการ เนื่องจากว่าสมาคม
จะต้องมีการประชุมใหญ่ประจำปีเป็นประจำทุกปีอยู่แล้ว และให้วิทยากรที่เชิญมาบรรยายนั้น ได้
สอดแทรกความรู้เกี่ยวกับหลักการบริการด้วย เพื่อให้ครูอิสลามศึกษาได้ตระหนักและเห็น
ความสำคัญในเรื่องการบริการ”

3) แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการพัฒนาตนเอง

การศึกษาสมรรถนะครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนัก
งานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล สมรรถนะการพัฒนาสมรรถนะการพัฒนาตนเอง
ผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่เห็นว่า ครูอิสลามศึกษาควรศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ทั้งศาสนา สามัญ และ
วิชาชีพ เพื่อนำมาพัฒนาการสอน ควรหาโอกาสเข้ารับการอบรมตามที่หน่วยงานต่าง ๆ จัดขึ้น เช่น
อบรมด้านทักษะการสอน การผลิตและการใช้สื่อ การใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ผู้บริหาร
จะต้องจัดให้มีโครงการพัฒนาวิชาชีพบุคลากร ในแผนพัฒนาประจำปีของโรงเรียน เพื่อให้ครูได้รับ
การพัฒนาในทุกด้าน นำครูศึกษาดูงาน โรงเรียนดีเด่นด้านต่าง ๆ เพื่อนำความรู้ประสบการณ์ใหม่มา
ปรับปรุงและพัฒนาตนเอง ครูอิสลามศึกษา ควรจัดกลุ่มแชร์ประสบการณ์หรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน
ภายในกลุ่มเป็นการแบ่งปันความรู้หรือประสบการณ์ของแต่ละคนเพื่อที่แต่ละคนจะได้นำไปปรับ
ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของตนให้ดียิ่งขึ้น

สอดคล้องกับ อุดลย์ สานิง (2556) กล่าวว่า “ครูอิสลามศึกษาควรพัฒนาตนเอง
ด้วยการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นเพราะยังมีบางคนยังไม่จบปริญญาตรี และอีกหลายคนที่ยังไม่มี
วุฒครู ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาหาความรู้ในด้านสาขาที่เกี่ยวข้องกับการเรียน
การสอนเพื่อจะได้มีความรู้ เทคนิควิธีการสอน หรือจิตวิทยาต่างๆ ไปพัฒนาการจัดการเรียนการ
สอนหรือหาโอกาสเข้าอบรมตามที่หน่วยงานต้นสังกัดจัด เช่น สพป.ซึ่งจัดเป็นประจำทุกปี”

อะหมาด นาปาเลน (2556) กล่าวว่า “ครูอิสลามศึกษาจะต้องเก่งเรื่องการใช้สื่อ

ไอซีที ใช้คอมพิวเตอร์เป็น เข้าถึงข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตได้ หากครูอิสลามศึกษาคนใดยังใช้คอมพิวเตอร์ไม่ได้ใช้อินเทอร์เน็ตไม่เป็น ก็สมควรที่จะต้องหาความรู้อย่างรีบด่วนโดยการอบรมระยะสั้นของหน่วยงานต่าง ๆ ที่จัดขึ้น เช่น ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน วิทยาลัยการอาชีพ ศูนย์อบรมแรงงานจังหวัดอย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้ เพื่อพัฒนาตนเองให้ทันกับโลกปัจจุบันที่มีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลา”

คนต่อเหลบ หมาดเหยด (2556) กล่าวว่า “แนวทางในการพัฒนาตนเองของครูอิสลามศึกษานั้นมีหลายแนวทางแต่สนับสนุนให้ศึกษาต่อเป็นทางเลือกต้น ๆ และอีกวิธีหนึ่งให้ผู้บริหารโรงเรียนทำโครงการพัฒนาบุคลากรในแผนพัฒนาประจำปีของโรงเรียนโดยใช้เงินจากเงินอุดหนุนจากรัฐบาลให้ครูได้พัฒนาตนเองในทุก ๆ ด้าน”

อุมร์ สวาหลัง (2556) กล่าวว่า “ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูอิสลามศึกษาได้พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ โดยตั้งงบประมาณในโครงการตามแผนการปฏิบัติงานประจำปี โดยตั้งชื่อว่าโครงการพัฒนาวิชาชีพบุคลากรประจำปี หรือนำครูไปศึกษาดูงาน โรงเรียนที่มีการจัดการเรียนการสอนดีเด่น โรงเรียนที่ได้รับรางวัลชนะเลิศด้านต่าง ๆ เพื่อให้ครูได้ความรู้ประสบการณ์ใหม่ๆที่ได้รับมาปรับปรุงพัฒนาตนเอง”

สนาน สุวรรณละออง (2556) กล่าวว่า “ครูอิสลามศึกษาควรจัดกลุ่มกันภายในเครือข่าย หรือกลุ่มโรงเรียนที่ใกล้เคียง นัดพบกลุ่มกันอย่างน้อยเดือนละครั้งเพื่อแชร์ประสบการณ์หรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันภายในกลุ่ม เพื่อสมาชิกกลุ่มจะได้นำไปปรับใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของตน”

4) แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการทำงานเป็นทีม

การศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถม ศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุล สมรรถการทำงานเป็นทีม ผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่เห็นว่า ผู้บริหารควรจะมีบทบาทงานให้บุคลากรรับผิดชอบร่วมกันเป็นทีม แล้วผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันทำหน้าที่เป็นผู้นำ และผู้ตาม จะได้ จะทำให้แต่ละคนเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนที่ได้รับมอบหมาย และจะต้องประเมินผลเป็นระยะ ควรส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีภายในโรงเรียน เช่นทานอาหารกลางวันร่วมกัน จะได้รู้สึกเหมือนครอบครัวเดียวกัน ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูอิสลามศึกษา ศึกษารูปแบบการทำงานเป็นทีมขององค์กร สมาคม ชมรมต่างๆ จากสื่อที่มีอย่างหลากหลาย จะต้องมีความกระตือรือร้น (active) ตนเองอยู่ตลอดเวลาในทุกเรื่อง ครูอิสลามศึกษาต้องสร้างบุคลิกของตนเองให้เป็นผู้ที่มีจิตอาสา ช่วยเหลืองานที่เป็นส่วนร่วม ทั้งในและนอกองค์กร ต้องมีอัธยาศัยที่ดีสามารถเข้าได้กับทุกกลุ่มทุกคน

สอดคล้องกับ อุมร์ สวาห์ลิ่ง (2556) กล่าวว่า “ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมอบหมายงานในโรงเรียนให้รับผิดชอบเป็นทีม อย่างมอบให้ใครคนใดคนหนึ่ง แล้วผลัดเปลี่ยนกันทำหน้าที่สำคัญ ๆ เช่น ประธานกลุ่มบ้าง กรรมการบริหารบ้าง หมายถึงผลัดเปลี่ยนกันเป็นผู้นำและผู้ตาม เป็นการช่วยกันทำงานเป็นทีม เป็นกลุ่มคณะจะทำให้บุคลากรทุกคนแต่ละคน ได้เข้าใจบทบาทหน้าที่ในแต่ละหน้าที่ที่ตนได้รับมอบหมาย”

วิชัย แท่งทอง (2556) ได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า “ผู้บริหารแต่ละโรงเรียนควรส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีภายในโรงเรียน เช่น ให้มีการกินข้าวร่วมกัน ให้ครูรู้สึกเสมือนว่าเป็นครอบครัวเดียวกัน มอบหมายงานให้รับผิดชอบโครงการใหญ่ ๆ ร่วมกัน จะทำให้ทุกคนร่วมมือร่วมใจกัน มีความสามัคคีกันภายในโรงเรียน

ฮาตัน พลัดขำ (2556) กล่าวว่า “ผู้บริหารจะต้องมอบภาระกิจการงานเป็นทีมให้กับบุคลากรของตนรวมทั้งครูอิสลามศึกษาด้วย และผู้บริหารต้องคอยสังเกตการทำงานว่าแต่ละคนทำงานเป็นอย่างไร พร้อมทั้งจะต้องประเมินผลการทำงานเป็นระยะ ๆ ทำจนเกิดทักษะจนทุกคนเข้าใจการทำงานในหน้าที่ที่ตนได้รับมอบหมายนั้น”

อะหมาดสุกรี มาลินี (2556) กล่าวว่า “ผู้บริหารจะต้องส่งเสริมสนับสนุนให้ครูอิสลามศึกษา ศึกษารูปแบบของการทำงานเป็นทีมจากสื่อต่าง ๆ ให้มาก เช่น การทำงานขององค์กร ชมรม สมาคมเพื่อเอาประสบการณ์นั้นมาปรับใช้กับงานของตนเองที่ได้รับมอบหมาย

อะหมาด นาปาเลน (2556) กล่าวว่า “ครูอิสลามศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้น (Active) ตนเองในทุกเรื่อง โดยเฉพาะการทำงานเป็นทีมนั้นจำเป็นที่สุดในระบบการทำงานของอิสลาม จะต้องมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีน้ำใจต่อกัน และผู้บริหารหรือเขตพื้นที่จะต้องจัดกิจกรรมโดยให้ครูอิสลามศึกษาเข้าไปมีส่วนร่วมด้วย เช่น เป็นกรรมการงานมหกรรมวิชาการ เป็นกรรมการการแข่งขันกีฬาของจังหวัดที่จัดขึ้น”

อัปดุลลอฮ์ อาเก็ม (2556) กล่าวว่า “ครูอิสลามศึกษาต้องมีบุคลิกของตนเองให้เป็นผู้ที่มีจิตอาสา ชอบช่วยเหลืองานที่เป็นส่วนร่วม ทั้งในและนอกองค์กรที่ตนเองสังกัดเช่นช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานโดยไม่หวังสิ่งตอบแทนใด ๆ ทั้งสิ้น”

อารีย์ ตาเอิ้น (2556) กล่าวว่า “ครูอิสลามศึกษาจะต้องมีอัธยาศัยที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์กับทุกคนและสามารถอยู่ร่วมกับทุกกลุ่มทุกคนได้”

5) แนวทางการพัฒนาสมรรถนะจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู

การศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูอิสลามศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษา สรรถณะจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู ผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่เห็นว่า หน่วยงานต้นสังกัด ควรเสริมขวัญและกำลังใจผู้ได้บังคับบัญชา ด้วยการให้ความเป็นธรรมในการให้ขึ้นให้เงินเดือน ต้องมีความยุติธรรมกับทุกคนเมื่อทำได้ตามนั้นผู้ได้บังคับบัญชา มีคุณธรรม จริยธรรมเหมือนกับที่เขาได้รับจากผู้บริหารเช่นกัน สำนักงานเขตพื้นที่หรือสมาคมครูอิสลามศึกษา จะต้องส่งเสริมให้ครูอิสลามศึกษา มีจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้วยการจัดอบรม หรือประชุมสัมมนาเรื่องนี้โดยเฉพาะ ควรจัดทำฮาละเกาะห์ (กลุ่มศึกษา) ภายในกลุ่มครูอิสลามศึกษาเพื่อ จะได้ตักเตือนกันและกันเพื่อขัดเกลาจิตใจตนเอง โดยเป็นแบบเพื่อนเตือนเพื่อน และควรรหาโอกาสรับฟังการบรรยายธรรมทางศาสนาจาก นักวิชาการ ผู้นำศาสนา อยู่ตลอดเวลาให้เป็นกิจวัตร

สอดคล้องกับ ฮาตัน พลัดขำ (2556) กล่าวว่า “ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีการเสริมขวัญและกำลังใจผู้ได้บังคับบัญชา ให้เขาได้มีกำลังใจในการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายด้วยความภาคภูมิใจ และปฏิบัติหน้าที่ภายในกรอบจรรยาบรรณวิชาชีพของตน เช่น ให้ความเป็นธรรมในการให้ขึ้นให้เงินเดือน ต้องมีความยุติธรรม เมื่อผู้บริหารให้ความเป็นธรรมกับเขา เขาก็จะมีความสำนึกว่าเขาได้รับความเป็นธรรม เขาก็จะปฏิบัติหน้าที่ของเขาด้วยความเป็นธรรมเช่นเดียวกัน”

อดุลย์ สานิง (2556) กล่าวว่า “ในเรื่องของการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครูนั้นสมาคมครูอิสลามศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่ จะต้องเป็นหน่วยงานหลักในการส่งเสริมให้ครูอิสลามศึกษามีจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครูเช่นจัดอบรมหรือประชุมสัมมนาในเรื่องนี้โดยเฉพาะ เมื่อครูอิสลามศึกษาได้รับการอบรมหรือมีคนพูดเรื่องนี้บ่อย ๆ เขาก็คงตระหนักในเรื่องนี้และไม่กล้าที่จะทำอะไรที่ผิด ๆ และอีกอย่างหนึ่งเพราะตำแหน่งหน้าที่ของเขาก็ควบคุมเขาอยู่ในตัวอยู่แล้ว”

อับดุลลอฮ์ อาเก็ม (2556) กล่าวว่า “ครูอิสลามศึกษาควรจัดกลุ่มทำ ฮาละเกาะห์ (กลุ่มศึกษา) ภายในกลุ่มครูอิสลามศึกษาด้วยกันเพื่อที่แต่ละคนจะได้ตักเตือนซึ่งกันและกันและเป็นการขัดเกลาจิตใจตนเองแบบเพื่อนเตือนเพื่อน และควรรหาโอกาสรับฟังการบรรยายธรรมทางศาสนาจากผู้รู้ นักวิชาการศาสนา โตะครู หรือผู้นำศาสนาให้เป็นกิจวัตร”

6) แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

การศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร สมรรถนะการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่เห็นว่า ผู้บริหารต้องกำหนดมาตรการที่ชัดเจนในเรื่องหลักสูตร เช่น ครูทุกคนต้องวิเคราะห์หลักสูตรเป็น เขียนแผนการสอนให้ผู้บริหารตรวจก่อนสอนทุกชั่วโมง และต้องจัดนิเทศครูทุกคน สำนักงานเขตพื้นที่ที่จะต้องอบรมให้ความรู้แก่ครูอิสลามศึกษา ในเรื่องหลักสูตร เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย เช่น สื่อ ไอซีที ต่าง ๆ

สอดคล้องกับ คนตอเหลบ หมาคเหยด (2556) กล่าวว่า “ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องกำหนดมาตรการที่ชัดเจนในการดำเนินการเกี่ยวกับหลักสูตร ครูทุกคนจะต้องวิเคราะห์หลักสูตรเป็น เขียนแผนการสอนเป็นและต้องส่งให้ผู้บริหารตรวจก่อนสอนทุกชั่วโมง ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องนิเทศการสอนครูทุกคนรวมทั้งครูอิสลามศึกษาด้วย”

อุมร์ สวาหลัง (2556) กล่าวว่า “การที่จะพัฒนาเรื่องหลักสูตร ครูก็ต้องรู้เรื่องหลักสูตรเสียก่อน หากครูไม่มีความรู้ในเรื่องของหลักสูตรก็ไม่สามารถที่จะทำอะไรได้ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สพพ. จะต้องอบรมให้ความรู้แก่ครูอิสลามศึกษาในเรื่องหลักสูตรและวิธีสอนที่หลากหลาย การผลิตสื่อต่าง ๆ โดยเฉพาะสื่อ ไอซีที”

อะหมาดสุกรี มาลินี (2556) กล่าวว่า “การจัดการเรียนรู้ที่จะให้ประสบความสำเร็จนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบการสอนของครูอิสลามศึกษาอย่างน้อยที่สุดภาคเรียนละครั้ง แต่หากจะให้ดีควรเป็นเดือนละครั้งจะทำให้ครูได้ตื่นตัวและพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา”

สอดคล้องกับ อารีย์ ตาเอ็น (2556) กล่าวว่า “ครูอิสลามศึกษาจะต้องวิเคราะห์หลักสูตรหรือจัดทำโครงสร้างของหลักสูตรได้ เมื่อไม่เข้าใจหรือไม่สามารถทำได้ผู้บริหารสถานศึกษาน่าจะร่วมกับเครือข่ายจัดอบรมเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรทั้งหมด

7) แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการพัฒนาผู้เรียน

การศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร สมรรถนะการพัฒนาผู้เรียน ผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องกำชับให้ครูอิสลามศึกษาวางแผนการสอน ต้องเขียนแผนที่สามารถปฏิบัติจริงได้ ต้องสอนตามแผนทุกขั้นตอน และใช้สื่อประกอบที่หลากหลาย มีการประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรทุกตัวชี้วัด ต้องกำหนดเป้าหมายด้านผลสัมฤทธิ์ให้ชัดเจน และต้องทำให้ได้ตามเป้าหมายที่กำหนด หากไม่ได้ตามเป้าหมาย ครูจะต้องหาวิธีการพัฒนา เช่น การสอนซ่อมเสริม หรือให้นักเรียนค้นคว้าด้วยตนเองทางอินเทอร์เน็ต ครูต้องเน้นการสอนให้เด็กได้แสดงออก และปฏิบัติจริงให้มากที่สุด การสอนต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญควรใช้สื่อมัลติมีเดียต่าง ๆ

มาใช้บ้างเพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน ต้องให้ผู้เรียนศึกษาหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน และนำนักเรียนออกไปศึกษาดูงานนอกสถานที่ หรือเชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้เพื่อเปลี่ยนบรรยากาศ

สอดคล้องกับ อุดลย์ สานิง (2556) กล่าวว่า “ผู้บริหารสถานศึกษาต้องกำชับให้ครูอิสลามศึกษาต้องวางแผนการสอน ต้องเขียนแผนการสอนที่สามารถปฏิบัติได้จริง และจะต้องสอนตามแผนทุกขั้นตอนโดยใช้สื่อประกอบที่หลากหลาย และจะต้องประเมินผลในทุก ๆ ด้านตามตัวชี้วัดของหลักสูตรทุกตัวชี้วัด”

คนตอเหลบ หมาดเหยด (2556) กล่าวว่า “ครูอิสลามศึกษาจะต้องกำหนดเป้าหมายให้ชัดเจนในด้านผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน เมื่อผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามสาระการเรียนรู้แล้ว และจะต้องให้ได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ หากไม่ได้ตามนั้น ครูอิสลามศึกษาจะต้องหาวิธีการที่จะพัฒนา เช่น การสอนซ่อมเสริม หรือให้ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้ทางอินเทอร์เน็ตทำรายงาน หรือโครงการส่งแล้วครูผู้สอนจะต้องประเมินไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้”

อะหมาดสุกรี มาลินี (2556) กล่าวว่า “การสอนอิสลามศึกษาครูจะต้องเน้นกิจกรรมที่ให้เด็กแสดงออก และการปฏิบัติจริงให้มากที่สุด และควรจะนำสื่อมัลติมีเดียมาใช้บ้างเพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน”

อุมร์ สวาหลัง (2556) กล่าวว่า “ผู้บริหารจะต้องมีการนิเทศครูอิสลามศึกษา ให้รู้วิธีการสอนให้นักเรียนรู้จักคิด รู้จักค้นหาคำความรู้ด้วยตนเอง และในการสอนของครูควรจะเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ”

วิชัย แทงทอง (2556) กล่าวว่า “ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมอบหมายให้ครูอิสลามศึกษารับผิดชอบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนบ้าง เพื่อครูอิสลามศึกษาจะได้รู้จักเด็กเป็นรายบุคคล คนไหนเป็นอย่างไร มีปัญหาอะไรก็จะได้ช่วยกันแก้ปัญหาได้ถูกต้อง”

อารีย์ ตาเอ็น (2556) กล่าวว่า “ครูจะต้องแนะนำให้เด็กหาความรู้จากแหล่งรู้ที่หลากหลาย ศึกษาจากอินเทอร์เน็ต ศึกษาจากภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีในชุมชน และควรพานักเรียนออกไปศึกษาศึกษาดูงานนอกสถานที่ หรือเชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้กับเด็กเป็นการเปลี่ยนบรรยากาศบ้าง”

8) แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียน

การศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล สมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียนผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่เห็นว่า ผู้บริหารต้องกำหนดมาตรฐานห้องเรียนให้ชัดเจน ครูทุกคนต้องปฏิบัติ

อย่างเคร่งครัดทุกรายการที่กำหนดในมาตรฐานนั้น ครูต้องฝึกเด็กให้ทำงานเป็นกลุ่ม มีการเสริมแรงด้วยการให้รางวัลเมื่อนักเรียนคนใดทำดี ผู้บริหารต้องนิเทศการสอนอย่างน้อยภาคเรียนละหนึ่งครั้ง สพป.ควรส่งเสริมให้มีการนิเทศทั้งภายนอก และภายใน อย่างเป็นระบบ ครูอิสลามศึกษาต้องได้รับการอบรมหรือผ่านการอบรมจิตวิทยาสำหรับเด็ก ควรใช้วินัยเชิงบวกและใช้วาจาที่ส่งเสริมให้เด็ก กระตือรือร้น ใฝ่รู้ใฝ่เรียน และครูอิสลามศึกษาทุกคนต้องทำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อรู้ รายละเอียดเกี่ยวกับตัวเด็ก และในกรณีมีปัญหาจะได้ช่วยเหลือได้ตรงจุด

สอดคล้องกับ สนาน สุวรรณละออง (2556) กล่าวว่า “โรงเรียนต้องกำหนดมาตรฐานชั้นเรียนให้ชัดเจนและให้ครูทุกคนได้ปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดทุกรายการที่กำหนดไว้ในมาตรฐาน ครูจะต้องฝึกให้นักเรียนได้ทำงานเป็นทีม และจะต้องมีการเสริมแรงด้วยการให้รางวัลเมื่อนักเรียนคนใดทำงานสำเร็จทำงานดี”

อะหมาดสุกรี มาลินี (2556) กล่าวว่า “ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องนิเทศการเรียนการสอนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง โดยให้เขตพื้นที่เป็นหน่วยงานหลักที่จะต้องให้มีการนิเทศภายในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ”

อุ้มร สวาหลัง (2556) กล่าวว่า “ครูอิสลามศึกษาจะต้องได้รับการอบรมหรือผ่านการอบรมจิตวิทยาสำหรับเด็ก โดยการใช้นัยทางบวก และส่งเสริมการใช้วาจาให้เด็กมีความกระตือรือร้นใฝ่รู้ใฝ่เรียนให้มากที่สุด”

สอดคล้องกับ อารีย์ ตาเอ็น (2556) กล่าวว่า “ครูอิสลามศึกษาทุกคนจะต้องมีการจัดทำระบบการช่วยเหลือดูแลนักเรียนเพื่อจะได้รู้รายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับตัวเด็กและสามารถแก้ปัญหาให้เด็กได้ตรงจุด”

9) แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการวิเคราะห์ สังเคราะห์และการวิจัย เพื่อพัฒนาผู้เรียน

การศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล สมรรถนะการวิเคราะห์ สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่เห็นว่า ครูต้องทำข้อมูลนักเรียนรายบุคคล และต้องทำการวิจัยในชั้นเรียน แล้วนำผลการวิจัยนั้นมาปรับปรุงแก้ไขผู้ที่มีปัญหา โรงเรียนต้องมีระบบการติดตามให้ครูทำวิจัย อย่างน้อย 1 เรื่องต่อภาคเรียน หากครูทำวิจัยไม่เป็นก็ขอให้หน่วยงานที่รับผิดชอบ เช่นเขตพื้นที่จัดอบรมการทำวิจัยโดยเฉพาะแก่ครูอิสลามศึกษาทั้งจังหวัด

สอดคล้องกับ คนตอเหลบ หมาคเหต (2556) กล่าวว่า “ครูจะต้องจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลเพื่อจะได้รู้จักเด็กทุกคน ต้องทำการวิจัยในชั้นเรียน จะเป็นการวิจัยหน้าเดียวหรือวิจัยห้าบทก็ได้ แล้วนำผลที่ได้จากการวิจัยมาปรับปรุงแก้ไข นักเรียนที่มีปัญหาต่อไป”

วิชัย แท่งทอง (2556) กล่าวว่า “โรงเรียนจะต้องมีระบบการติดตามให้ครูทำวิจัยอย่างน้อย 1 เรื่องต่อภาคเรียนและควรส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนทุกคน ผู้ใดไม่มีความรู้ในการทำวิจัยก็ต้องส่งครูผู้นั้นเข้ารับการอบรมการทำวิจัย หรือขอความร่วมมือจากเขตพื้นที่ที่จัดอบรมครูอิสลามศึกษาเรื่องการทำวิจัยโดยเฉพาะ”

อารีย์ ตาเอ็น (2556) กล่าวว่า “ครูอิสลามศึกษาจะต้องทำวิจัยเป็น ผู้บริหารต้องส่งเสริมให้ครูอิสลามศึกษาทำวิจัยในชั้นเรียน แล้วนำผลการวิจัยนั้นมาวิเคราะห์ หาวิธีการพัฒนาให้ดีขึ้นแก่นักเรียนผู้นั้น”

10) แนวทางการพัฒนาสมรรถนะภาวะผู้นำครู

การศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร สมรรถนะภาวะผู้นำครู ผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่เห็นว่า ผู้บริหารควรมอบหมายให้ครูอิสลามศึกษา เป็นหัวหน้าฝ่าย หรือประธาน โครงการสำคัญ ๆ จะได้ฝึก เรียนรู้การทำงานในฐานะผู้นำ เขตพื้นที่จัดฝึกอบรมหลักสูตรความเป็นผู้นำให้แก่ครูอิสลามทุกคน และควรมอบงานที่สำคัญ ๆ ให้ทำแล้วมีการติดตามประเมินผลอย่างเป็นระบบ ส่งครูอิสลามศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมกับหน่วยงานต่าง ๆ บุคคลภายนอกและองค์กรอื่น ๆ เพื่อฝึกความกล้าความเป็นผู้นำ

สอดคล้องกับ อะหมาด นาปาเลน (2556) กล่าวว่า “ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมอบหมายงานให้ครูอิสลามศึกษาเป็นหัวหน้างานบ้าง เช่น หัวหน้าฝ่าย ประธานโครงการที่สำคัญ ๆ เพื่อจะได้เป็นการฝึกให้ได้เรียนรู้การทำงานในฐานะผู้นำ”

ฮาสนัน พลัดขำ (2556) กล่าวว่า “สำนักงานเขตพื้นที่ต้องจัดอบรมหลักสูตรความเป็นผู้นำให้แก่ครูอิสลามศึกษา โดยเฉพาะ ผู้บริหาร โรงเรียนควรมอบหมายงานที่สำคัญ ๆ และมีการติดตาม ประเมินผลอย่างเป็นระบบ”

อารีย์ ตาเอ็น (2556) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งครูอิสลามศึกษา เข้าร่วมกิจกรรมกับหน่วยงานต่าง ๆ บุคคลภายนอกและองค์กรอื่น ๆ เพื่อฝึกความกล้า ความเป็นผู้นำให้เกิดขึ้น”

11) แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้

การศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล สมรรถนะการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ ผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่เห็นว่า โรงเรียนควรจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับศาสนา ดึงชุมชนเข้ามามีบทบาทในกิจกรรมนั้น และตั้งครูอิสลามศึกษาเป็นที่ปรึกษาแนะนำกรอบแนวทางในการจัดกิจกรรมแก่ชุมชน ครูอิสลามศึกษาต้องให้ความสำคัญกับชุมชน เข้าร่วมกิจกรรมที่ชุมชนจัด ต้องมีกิจกรรมสัมพันธ์ชุมชนให้ครูและชุมชนได้ร่วมกันทำกิจกรรม เช่น การแข่งขันกีฬา กิจกรรมละศีลอดเดือนรอมฎอน และกิจกรรมที่สำคัญต่าง ๆ ต้องจัดกิจกรรมเยี่ยมบ้านร้อยเปอร์เซ็นต์ จัดทำข้อมูลแหล่งเรียนรู้ชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้ครูได้นำนักเรียนเข้าหาชุมชนเป็นการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนไปด้วย และควรจัดกิจกรรมที่ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมมากที่สุด

สอดคล้องกับ อารีย์ ตาเอ็น (2556) กล่าวว่า “โรงเรียนจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับศาสนา โดยดึงชุมชนเข้ามามีบทบาทในการจัดกิจกรรมนั้น โดยตั้งครูอิสลามศึกษาเป็นที่ปรึกษาให้คำชี้แนะ แนะนำกรอบแนวทางในการทำกิจกรรมนั้นให้แก่ชุมชน และครูอิสลามศึกษาควรให้ความสำคัญกับชุมชนและเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นภายในชุมชน”

อุมร์ สวาหลัง (2556) กล่าวว่า “โรงเรียนต้องมีกิจกรรมสัมพันธ์ชุมชนเพื่อให้ครูและชุมชนได้มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เช่น กิจกรรมการแข่งขันกีฬาเชื่อมสัมพันธ์โรงเรียนกับชุมชน กิจกรรมละศีลอดเดือนรอมฎอน และกิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ ทางศาสนา และของชาติ”

คนตอเหลบ หมาดเฮด (2556) กล่าวว่า “โรงเรียนจะต้องจัดกิจกรรมเยี่ยมบ้านร้อยเปอร์เซ็นต์ จัดทำข้อมูลแหล่งเรียนรู้ในชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อให้ครูได้นำนักเรียนเข้าหาชุมชนเป็นการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนไปด้วย และควรจัดกิจกรรมที่ดึงชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมมากที่สุด”